«فرهیختگان» از دارایی‌های دارا خسروشاهی و ۳۵ ایرانی دیگر گزارش می‌دهد

شبکهٔ ثروتمندان ایرانی در آمریکا

فاطمه سادات مرتضوی
خبرنگار گروه اقتصاد

روز گذشته فیلمی از جلسه دونالد ترامپ با فعالان اقتصادی آمریکایی در کاخ سفید منتشر شد که رئیس‌جمهور آمریکا خطاب به دارا خسروشاهی، مدیرعامل ایرانی‌تبار شرکت «اوبر» می‌گوید «فکر می‌کنم تو باید این مذاکرات را پیش ببری. شاید [تو برای این کار] بهتر باشی. فکر کنم امروز تو را برای مذاکره بفرستم. عجب ایده‌ای، می‌تواند ایده روز باشد. اصلاً دارا را برای مذاکره با ایران بفرستیم.» فارغ از اینکه کشورمان چقدر توانسته از ایرانیان ساکن خارج برای لابی با نهادهای اقتصادی، سیاسی و اجتماعی این کشورها استفاده کند، «فرهیختگان» در گزارش پیش رو به بررسی جزئیاتی از زندگی، دارایی و فعالیت‌های اقتصادی برخی از کارآفرینان ایرانی ساکن آمریکا پرداخته است. لازم به ذکر است این لیست فارغ از گرایش‌ها و تفکرات سیاسی این افراد تهیه شده و قرارگرفتن افراد در این لیست، به معنی تأیید یا رد گرایش‌های فکری و سیاسی آنان نیست.

دارا خسروشاهی، مدیرعامل اوبر

دارا خسروشاهی، مدیرعامل برجسته اوبر، متولد ۱۳۴۸ در تهران است. او در سال ۱۹۷۸ میلادی به همراه خانواده از ایران مهاجرت کرده و ابتدا به فرانسه و سپس به ایالات متحده آمریکا منتقل شد. پدر او بنیان‌گذار گروه صنعتی شیرینی و شکلات مینو در ایران بود. خسروشاهی از سرمایه‌گذاران ایرانی-آمریکایی است که از سال ۲۰۱۷ به عنوان مدیرعامل اوبر در ۷۰ کشور، فعالیت می‌کند. بر اساس گزارش‌ها، دارایی‌های خسروشاهی در سال ۲۰۲۵ حدود ۲۳۸ میلیون دلار تخمین زده شده است. وی پیش از این در شرکت اکسپدیا، فعالیت می‌کرد. ارزش ناخالص رزرو هتل‌ها و سایر خدمات سفر در اکسپدیا بیش از چهار برابر شد و درآمد قبل از کسر مالیات نیز بیش از دو برابر گسترش یافت. در همین زمان، اکسپدیا حضور خود را در بیش از ۶۰ کشور گسترش داد و شرکت‌های بزرگی همچون Orbitz، Travelocity و HomeAway را خریداری کرد.

ایرانی ۱۱ میلیارد دلاری، صدرنشین مجله فوربز

پیرمراد امیدیار، کارآفرین و سرمایه‌گذار ایرانی - آمریکایی، یکی از چهره‌های تأثیرگذار در دنیای تجارت الکترونیک است. امیدیار، یکی از میلیاردرهای جهان محسوب می‌شود به‌طوری‌که اولین نام ایرانی در لیست ثروتمندان آمریکا در مجله Forbes، پیرمراد امیدیار است که خالص دارایی او در سال ۲۰۲۴ به ۱۰٫۶ میلیارد دلار می‌رسد. او همچنین در حوزه سرمایه‌گذاری‌های سیاسی و اجتماعی فعال بوده و از حامیان حزب دموکرات در آمریکا محسوب می‌شود. او مؤسس و رئیس هیئت‌مدیره eBay بوده؛ پلتفرمی که برای کاربران امکان خریدوفروش کالا از طریق اینترنت را فراهم می‌کرد.

امید کردستانی، چهره مشهور در گوگل

چهارمین نام ایرانی در لیست ثروتمندان Forbes، امید کردستانی است که ریاست هیئت مدیریت شرکت پیرسون را برعهده دارد. او به‌عنوان ۱۸۹امین ثروتمند در جهان شناخته می‌شود. امید کردستانی یکی از چهره‌های برجسته در صنعت فناوری و تجارت الکترونیک است. او در طول دوران حرفه‌ای خود در شرکت‌های بزرگی مانند گوگل، توییتر و Vodafone نقش کلیدی ایفا کرده است. ارزش خالص دارایی‌های امید کردستانی در سال ۲۰۲۵ حدود ۹۵۷ میلیون دلار تخمین زده شده و مالک ۵۶۲۷۵۴۰ سهم از شرکت Alphabet Inc (GOOGL) است که ارزش آن حدود ۸۸۴ میلیون دلار است. همچنین ۳۹۲۸۶۰ سهم از Alphabet Inc (GOOG) دارد که ارزش آن ۶۳ میلیون دلار است. او ۱۸۲۲۱۰ سهم از Twitter Inc (TWTR) دارد که ارزش آن ۱۰ میلیون دلار تخمین زده می‌شود. کردستانی به‌عنوان معاون ارشد فروش جهانی و عملیات میدانی در گوگل فعالیت داشت و از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۰ رئیس اجرایی توییتر بود و از ۲۰۲۲ به بعد رئیس هیئت‌مدیره Pearson PLC بود.

فریس رضوانی با خودروهای هیولا

یکی از کارآفرینان مشهور ایرانی ساکن آمریکا، فریس رضوانی (Ferris Rezvani) است. رضوانی یکی از برترین طراحان ماشین در جهان است. او شرکت خود را به نام «رضوانی موتورز» تأسیس کرده و ماشین‌های سوپر اسپرت میلیون‌ها دلاری تولید می‌کند. رضوانی همکاری‌های بسیار موفقی با شرکت‌های معتبری چون فراری، استون مارتین و دی‌بی‌سی داشته است. وی در توصیف خود می‌گوید: «من فریس رضوانی متولد تهران هستم. سال ۱۹۸۳ زمانی که ۹ سالم بود به همراه پدر و مادرم برای زندگی به آمریکا سفر کردیم. سال ۲۰۰۶ اولین کار طراحی خودرو را به صورت حرفه‌ای انجام دادم و آن را به یک شرکت خودروسازی در هلند فروختم. پدر و عموی من خلبان جنگنده اف ۴ در ارتش ایران بودند. دایی‌ام هم در زمان جنگ ایران و عراق خلبان جنگنده بود و برای همین من از بچگی همیشه به عشق اینکه یک روز خلبان بشم، بزرگ شدم و علاقه زیادی به سرعت داشتم. شرایط برای اینکه من خلبان شوم فراهم نشد برای همین تصمیم گرفتم این سرعت را در اتومبیل تجربه کنم و ماشینی بسازم که سریع باشد و حس سرعت رو به من منتقل کند.»

وی در مصاحبه‌ای می‌گوید علاقه زیادی به تولید خودروهای رضوانی در ایران دارد و آخرین بار هم سال ۱۳۸۳ به ایران آمده است. اولین خودروی تولید شده توسط کمپانی «رضوانی موتورز» با نام «بیست» (Beast) یا همان «هیولا» در سال ۲۰۱۴ به بازار عرضه شد. بیست ایکس (Beast X) نسخه پیشرفته‌تر و سبک‌تر از خودروی بیست است. بیست آلفا یا «جنگنده جاده» دیگر خودروی این گروه است که به خاطر سرعت استثنایی‌اش معروف است. تانک دیگر خودرو این گروه مجهز به موتور قوی ۶٫۴ لیتری با ۸ سیلندر است و توانایی تولید ۵۰۰ اسب بخار را دارد. شیشه‌های این خودرو ضد گلوله‌اند و از دوربین حرارتی نیز استفاده می‌کند تا راننده را در جلوگیری از برخورد با حیوانات یا انسان‌ها کمک کند.

سالار کمانگر در لیست چهره‌های ماندگار گوگل

سالار کمانگر در وب سایت شخصی‌اش، خود را اینگونه معرفی می‌کند. «متولد ۱۹۷۷، تهران، ایران، مدیرعامل اسبق یوتیوب و معاون ارشد ویدئو در گوگل هستم.» وی رهبری تیمی را بر عهده داشت که AdWords گوگل را تعریف و راه‌اندازی کردند و معاون سابق رئیس برنامه‌های وب گوگل، از جمله Gmail، Talk، Calendar، Reader، Orkut، Blogger، Picasa، Presentations، Spreadsheets، Docs، Video و Checkout بوده است. در اکتبر ۲۰۱۰، کمانگر به عنوان مدیرعامل یوتیوب، منصوب شد. پنج نام در سه پیکربندی مختلف به عنوان مخترعان مشترک در چهار اختراع اول ادوردز فهرست شده‌اند، اما کمانگر تنها نامی است که در هر چهار اختراع به نام وی اشاره شده است. سالار کمانگر ازجمله بزرگان و نام‌های ماندگار در تاریخ شرکت گوگل است.

آرش فردوسی، بنیان‌گذار دراپ‌باکس

آرش فردوسی کارآفرین ایرانی آمریکایی و یکی از دو بنیان‌گذار دراپ‌باکس بوده و مدیر ارشد فناوری است. فردوسی در سال ۲۰۱۱ توسط مجله فرچون به‌عنوان یکی از ۴۰ کارآفرین زیر ۴۰ سال انتخاب شد. همچنین وب‌سایت تک‌کرانچ او را به‌عنوان بنیان‌گذار سال انتخاب کرد. بر اساس گزارش‌های سال ۲۰۱۸ ارزش خالص دارایی‌های فردوسی بیش از ۱٫۱ میلیارد دلار تخمین زده شد.

سام نظریان، بنیان‌گذار گروه سرگرمی اس‌بی‌ای

سام نظریان یکی از موفق‌ترین کارآفرینان ایرانی در آمریکاست. نظریان که بنیان‌گذار و مدیرعامل شرکت گروه سرگرمی اس‌بی‌ای و سرمایه‌گذار برخی از تأسیسات تفریحی در لس‌آنجلس، لاس‌وگاس و میامی است ارزش دارایی خالص وی بیش از ۱۵۰ میلیون دلار برآورد شده است. اس‌بی‌ای، یک شرکت مشاور املاک، سرگرمی، ارائه خدمات هتل‌داری است که در سال ۲۰۰۲ بنیان‌گذاری شد. این شرکت مالک گروه هتل‌ها، رستوران‌ها، مشاوران املاک و برندهای معروفی مانند Hyde Lounge، SLS Hotels، و Katsuya است.

کامران الهیان، دانشمند تراشه‌ها

الهیان در وب سایت شخصی خود در مورد خودش می‌نویسد: «من در سن ۱۸ سالگی از زادگاهم ایران به مقصد ایالات متحده مهاجرت کردم. در دانشگاه یوتا تحصیل کردم. در سن ۲۲ سالگی، دو مدرک لیسانس و یک مدرک فوق‌لیسانس داشتم.» الهیان می‌گوید ایده‌های زیادی به شرکت‌ها درخصوص طراحی تراشه‌ها ارائه داده اما شرکت‌ها این ایده‌ها را رد می‌کنند و در نتیجه، مجبور می‌شود شرکت خود را راه‌اندازی کند. وی می‌نویسد: «من در سن ۲۷ سالگی، شرکت CAE Systems را تأسیس کردم. ظرف ۳ سال، این شرکت توسط Tektronix به قیمت ۷۵ میلیون دلار خریداری شد. در سن ۳۰ سالگی، من شرکت Cirrus Logic، شرکت پیشرو در زمینه تراشه‌ها را تأسیس کردم که ارزش عرضه اولیه سهام آن در کمتر از ۵ سال به ۱۵۰ میلیون دلار رسید. درآمد آن ظرف ۱۰ سال پس از تأسیس به بیش از ۱ میلیارد دلار و ارزش بازاری آن به بیش از ۳٫۵ میلیارد دلار رسید.» الهیان می‌گوید من در سال ۱۹۸۹ شرکت مومنتا را تأسیس کردم، جایی که ما محصول پیشرو در زمینه تبلت و قلم لمسی را تولید کردیم.

مصطفی رونقی
بنیانگذار فناوری‌های سلامت‌محور

رونقی یکی از بنیانگذاران و عضو هیئت مدیره اجرایی Cellanome است. پیش از تأسیس Cellanome، او از سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۲۱ مدیر ارشد فناوری، معاون ارشد رئیس و عضو تیم رهبری اجرایی در Illumina, Inc. (Nasdaq: ILMN) بود. دکتر رونقی در سال ۲۰۱۶، در زمان حضورش در GRAIL، Illumina، یک پلتفرم برای تشخیص سرطان تأسیس کرد. رونقی پیش از ایلومینا، از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۸ محقق اصلی مرکز فناوری ژنوم استنفورد بود. وی تاکنون چندین شرکت دیگر از جمله Pyrosequencing AB، ParAllele Biosciences، Avantome، NextBio و Clear Labs تأسیس کرده که همه به دنبال شناسایی بیماری از طریق فناوری‌های پیشرفته بودند.

علی و هادی پرتوی

علی و هادی پرتوی دو برادر ایرانی- آمریکایی مقیم ایالات متحده هستند که نامشان با بسیاری از استارتاپ‌های بزرگ سیلیکون ولی همچون دراپ باکس، فیسبوک و code.org گره خورده است.

علی پرتوی، عضو تیم موسس شرکت تبلیغاتی LinkExchange بود که در سال ۱۹۹۸ به قیمت ۲۶۵ میلیون دلار توسط مایکروسافت خریداری شد. هادی پرتوی در تأسیس استارتاپ تشخیص صدای TellMe Networks نقش داشت که آن هم در سال ۲۰۰۷ به قیمت ۸۰۰ میلیون دلار به مایکروسافت فروخته شد. برادران پرتوی در سال ۱۹۷۲ (۱۳۵۰ شمسی) در تهران به دنیا آمدند. آنها نوه‌های تاجر مشهور ایرانی مجید خسروشاهی بوده و با مدیرعامل کنونی اوبر یعنی دارا خسروشاهی، نسبت خویشاوندی دارند. پدر برادران پرتوی، فیروز پرتوی مؤسس دانشکده فیزیک دانشگاه شریف است. علاوه بر دراپ‌باکس، استارتاپ‌های دیگری همچون BlueKai, Flixster, IronPort, Practice Fusion, Facebook, Zappos و Airbnb نیز در مراحل اولیه سرمایه‌گذاری میزبان این دو برادر ایرانی- آمریکایی بودند. آخرین و مشهورترین پروژه برادران پرتوی، وبسایت آموزشی Code است.

امیر خسروشاهی

امیر خسروشاهی، کارآفرین و متخصص هوش مصنوعی ایرانی- آمریکایی است که نقش مهمی در توسعه فناوری‌های یادگیری عمیق داشته است. او در دانشگاه هاروارد تحصیل کرد و مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد خود را در رشته فیزیک و ریاضیات دریافت کرد. خسروشاهی هم بنیان‌گذار Nervana Systems بود، شرکتی که در زمینه سخت‌افزار و نرم‌افزار یادگیری عمیق فعالیت داشت. در سال ۲۰۱۶، شرکت Nervana Systems توسط اینتل با مبلغ ۴۰۸ میلیون دلار خریداری شد. پس از این، وی به عنوان معاون و مدیر ارشد فناوری (CTO) محصولات هوش مصنوعی در اینتل منصوب شد. او در توسعه Nervana Cloud و Nervana Engine نقش کلیدی داشت، که به عنوان یکی از پیشرفته‌ترین پلتفرم‌های یادگیری عمیق شناخته می‌شد. او در حال حاضر مشاور در Neurophos است، شرکتی که در زمینه هوش مصنوعی فعالیت دارد.

فرهاد مهیت

یک کارآفرین ایرانی- آمریکایی است که در حوزه فناوری و تجارت الکترونیک فعالیت دارد. او بنیان‌گذار BizRate.com در سال ۱۹۹۶ بود، که یکی از اولین پلتفرم‌های بررسی و رتبه‌بندی فروشگاه‌های آنلاین محسوب می‌شود. این شرکت بعدها به Shopzilla تغییر نام داد و در سال ۲۰۰۵ با مبلغ ۵۶۵ میلیون دلار به E.W. Scripps فروخته شد. مهیت همچنین بنیان‌گذار Flipagram بود، اپلیکیشنی که امکان ساخت ویدئوهای کوتاه با موسیقی را فراهم می‌کرد و در سال ۲۰۱۷ توسط ByteDance خریداری شد و به TikTok تبدیل شد. او در حال حاضر بنیان‌گذار GoodParty.org است، پلتفرمی که از هوش مصنوعی برای حمایت از نامزدهای مستقل در انتخابات بدون نیاز به حمایت مالی احزاب استفاده می‌کند.

پیام زمانی، مدیرعامل DotNetNuke

پیام زمانی از آگوست ۲۰۲۴ مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره Inspirato است. او بنیان‌گذار و مدیرعامل One Planet Group، یک شرکت سرمایه‌گذاری خصوصی در حوزه فناوری سفر و گردشگری است. در سال ۱۹۹۴، Autoweb.com را تأسیس کرد و در سال ۲۰۰۱، Reply.com را راه‌اندازی کرد که بعداً به Buyerlink تغییر نام داد. ارزش خالص دارایی او حداقل ۲۱.۷ میلیون دلار است که تا تاریخ ۴ ژوئن ۲۰۲۵ برآورد شده است. او مالک ۵.۴ میلیون سهم از سهام ISPO است.

پژمان نوزاد

نوزاد کار خود را با فروش فرش‌های ایرانی در پالو آلتو آغاز کرد و سپس به‌عنوان یکی از بنیان‌گذاران Pear VC شناخته شد و در سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ در لیست Midas Seed قرار گرفت. به‌عنوان شریک در Pear، سرمایه‌گذاری‌هایی را در شرکت‌هایی مانند DoorDash (با ارزش بازار ۸۵٫۶ میلیارد دلار)، Guardant Health (با ارزش بازار ۴٫۹ میلیارد دلار) و SoundHound (با ارزش بازار ۴٫۱ میلیارد دلار) هدایت کرد. سرمایه‌گذاری‌های فعلی او شامل Vanta (با ارزش ۲٫۴ میلیارد دلار)، خدمات حقوق و دستمزد Gusto و شرکت ذخیره‌سازی ابری Dropbox است. در سال ۲۰۲۴، او نظارت بر راه‌اندازی فضای کاری ۳۰ هزار فوت مربعی برای استارتاپ‌های هوش مصنوعی در منطقه Dogpatch سان‌فرانسیسکو را بر عهده داشت. او در مارس ۲۰۲۵ به باشگاه ورزشی COH Sports پیوست.

مانی خوش‌بین

مانی خوش‌بین یک کارآفرین ایرانی، سرمایه‌گذار املاک و مستغلات و مدیرعامل کمپانی خوش‌بین است که هم اکنون ساکن ایالات متحده آمریکاست. او در طول ۲۰ سال گذشته موفقیت‌های بسیاری کسب نموده و به یکی از ثروتمندترین افراد ایرانی خارج از کشور تبدیل شد. وی سابقه نگارش کتاب را نیز دارد.

سینا تمدن

سینا تمدن تا حوالی سال ۲۰۰۰ به‌عنوان معاون ارشد برنامه‌های کاربردی در اپل فعال بود، از او به‌عنوان تنها جایگزین استیو جابز نام می‌برند. سینا تمدن متولد سال ۱۳۳۵ شمسی در شهر تبریز است و فارغ‌التحصیل دانشگاه پردیو در ایالات متحده آمریکاست. ثروت وی حداقل ۷۳ میلیون دلار تخمین زده می‌شود.

گلی عامری

گلی عامری (گلی یزدی) یکی از ثروتمندترین دیپلمات‌ها در جهان است. او یک سرمایه‌گذار ایرانی آمریکایی است و ثروت خالص او حداقل ۵ میلیون دلار است. او پس از اعلام بازنشستگی از صلیب سرخ، یک پلتفرم فناوری برای تلفن همراه با نام StartItUp راه‌اندازی کرد. پلتفرمی که برای کمک به کارآفرینان طراحی شده بود. او دستیار سابق وزیر امور خارجه ایالات متحده در امور آموزشی و فرهنگی و معاون وزیر دیپلماسی بشردوستانه در فدراسیون بین‌المللی صلیب سرخ بود.

برایان اعتماد

برایان اعتماد یک تاجر و کارآفرین ایران آمریکایی است که با اخذ مدرک دکترا در رشته حقوق از دانشگاه نیویورک به شغل وکالت رسیده و اکنون مدیریت یک مجموعه گسترده چند میلیارد درهمی را در امارات متحده عربی بر عهده دارد. گفته می‌شود درآمد برایان اعتماد به بیش از ۱۰۰ میلیون دلار در سال می‌رسد. عمده درآمد وی از طریق شرکت تملیک و ساخت‌وساز است. ارزش شرکت تملیک او در سال ۲۰۱۹ چیزی در حدود ۱٫۲ میلیارد دلار تخمین زده شد و تا به امروز احتمالاً به بیش از ۲ میلیارددلار می‌رسد.

ساسان گودرزی

ساسان گودرزی مدیرعامل یک شرکت نرم‌افزاری و مالی به نام Intuit است. در سال‌های اخیر ثروت وی بالغ بر ۸۷ میلیون دلار برآورد شده است. گودرزی مالک بیش از ۷۹۳ واحد از سهام شرکت Intuit به ارزش ۱۸,۰۲۵,۷۴۸ دلار بوده و در ۱۲ سال گذشته سهام خود را به ارزش ۵۱,۶۲۳,۹۸۶ دلار به فروش رسانده است. علاوه بر اینها وی در سمت فعلی خود ۱۷,۵۰۶,۷۰۰ دلار برای شرکت مذکور پول ساخته است.

لیست برخی از کارآفرینان و ثروتمندان مشهور ایرانی ساکن آمریکا

ردیف	نام شخصیت	حوزه فعالیت
۱	دارا خسروشاهی	مدیر عامل اوبر، مدیر عامل سابق اکسپدیا
۲	پیرمراد امیدوار	مؤسس eBay
۳	علی و هادی پرتوی	سرمایه‌گذاران اولیه در فیس‌بوک، دراپ‌باکس، ایربی‌ان‌بی، اوبر و زاپوس
۴	امیر خسروشاهی	کارآفرین و متخصص هوش مصنوعی
۵	آرش فردوسی	بنیان‌گذار دراپ‌باکس
۶	فریس رضوانی	مالک گروه رضوانی موتورز
۷	فرهاد مهیت	کارآفرین در حوزه فناوری و تجارت الکترونیک
۸	انوشه انصاری	فضانورد
۹	نادر انگهتا	دانشمند برجسته و کارآفرین در زمینه مهندسی برق
۱۰	پیام زمانی	مدیر عامل DotNetNuke
۱۱	پژمان نوزاد	سرمایه‌گذار حوزه استارتاپ‌ها
۱۲	امید کردستانی	چهره مشهور در گوگل
۱۳	شان راد	کارآفرین حوزه فناوری‌های سرگرمی
۱۴	حسین اسلام‌بلوچی	کارآفرین در زمینه فناوری اطلاعات
۱۵	گلی عامری	تاجر و سیاست‌مدار
۱۶	مانی خوشبین	سرمایه‌گذار حوزه ملک
۱۷	سینا تمدن	معاون ارشد رئیس بخش برنامه‌های کاربردی شرکت اپل
۱۸	برایان اعتماد	کارآفرین و سرمایه‌گذار حوزه ملک
۱۹	ساسان گودرزی	مدیرعامل Intuit و کارآفرین در حوزه نرم‌افزارهای حسابداری حرفه‌ای
۲۰	مصطفی رونقی	بنیانگذار فناوری‌های سلامت‌محور
۲۱	حمید مقدم	سرمایه‌گذار حوزه املاک
۲۲	فریبرز مسیح	بنیان‌گذار شرکت فناوری پزشکی OrthoAccel Technologies
۲۳	علی و مریم داوری	کارآفرین تکزاس کاسپین مارکت
۲۴	کوین جلالی	دندانپزشک برجسته و بنیان‌گذار East Blvd Dentistry
۲۵	مکی زنگنه	سرمایه‌گذار حوزه دارو
۲۶	اسحاق لاریان	ام جی ام اینترتینمنت
۲۷	سام نظریان	بنیانگذار گروه سرگرمی اس بی ای
۲۸	سالار کمانگر	از مدیران سطح بالای گوگل و یوتیوب
۲۹	کامران الهیان	ریاست هیئت مدیره گلوبال کتلیست پارتنرز
۳۰	بابک پهلوان	مدیر توسعه در گوگل
۳۱	نیما اصغربیگی	مدیر توسعه در گوگل
۳۲	امین ذوفنون	معاون توسعه در فیسبوک
۳۳	کامران الهیان	دانشمند تراشه‌ها
۳۴	پدرام کیانی	مهندس عالی‌رتبه در شرکت اوبر
۳۵	امیرعلی طلاساز	کارآفرین میلیاردر در زمینه تشخیص بالینی

گزارش «فرهیختگان» از فعالیت دست‌های پشت‌پرده برای جلوگیری از شفافیت در بازار ارز

پول‌پاشی رانت‌خواران ارزی برای توقف سامانهٔ جامع تجارت!

به گزارش «فرهیختگان»، فعالیت مؤثر سامانه جامع تجارت برای شفاف‌سازی و نظارت بر روند داد و ستدهای مالی در بازارهای داخلی و خارجی در اردوگاه بدهکاران ارزی، دلالان و واردکننده‌های متخلف زلزله به راه انداخته است. نکته مهم این که سامانه جامع تجارت یک سیستم هوشمند و یکپارچه است که در چند سال اخیر برای مدیریت، تسهیل، شفاف‌سازی و نظارت بر فرایندهای تجارت داخلی و خارجی در ایران ایجاد شده است.

شنیده‌ها حاکی از این است که بسیاری از مراکز اقتصادی که سودهای کلانی را از مابه التفاوت ارز ترجیحی و ارز آزاد کسب کرده و می‌کنند و بعضا با اخلال در بازار ارز و خروج پول و سرمایه ملی به خارج از کشور سودهای بادآورده کلانی را به دست آورده‌اند، با پول‌پاشی و فشار و لابی‌های سنگین برای توقف این سامانه نجات‌بخش اقتصادی به تقلا افتاده‌اند.

نکته جالب توجه این که براساس اطلاعات داخل سامانه تجارت، روند ارزبری یا همان تخصیص ارز وزارتخانه‌ها و متقاضایان کالاهای اساسی از سال ۹۸ تا ۱۴۰۳ کاملاً ثبت و به‌صورت شفاف مشخص است.

برای مثال ارز تخصیصی به وزارت صمت از ۲۸ میلیارد دلار در سال ۹۸ به ۴۲ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۳ رسیده است. وزارت کشاورزی در همان بازه زمانی از ۴ میلیادر دلار به ۱۵ میلیادر دلار و روند تخصیص ارز بابت کالاهای عمده اساسی نیز کاملاً مشخص است؛ به گونه‌ای که از سال ۹۸ تا ۱۴۰۳ ارز تخصیصی به صنایع خودرویی از حدود ۲ میلیارد دلار طی پنج سال به بیش از ۹ میلیارد دلار رسیده است.

این ارقام و آمارها واقعیت غیرقابل انکاری را آشکار می‌کند که از این پس هم مردم و هم نهادهای نظارتی می‌توانند اطلاعات کاملی درخصوص چگونگی و چرایی تخصیص ارز کشور به متقاضیان را به‌صورت آنلاین مشاهده کنند.

به گفته بسیاری از کارشناسان و صاحب‌نظران متعهد و منصف اقتصادی، این سامانه مجموعه‌ای از خدمات را برای فعالان واقعی اقتصادی، دستگاه‌های نظارتی، و نهادهای دولتی فراهم می‌کند و نه‌تنها فرایندهای تجاری را ساده و متمرکز کرده، بلکه با ابزارهای دیجیتال، مدیریت هوشمند زنجیره تأمین، واردات و صادرات را ممکن کرده است.

اکنون پس از چند سال که از راه‌اندازی این سامانه می‌گذرد و با وجود همه مشکلات و موانع بالاخره سامانه جامع تجارت به بلوغ لازم برای فراگیری و نظارت و کنترل لحظه به لحظه مراحل تخصیص ارز و واردات و صادرات کالا رسیده است؛ وزارت صمت قصد دارد حضور تمام واردکنندگان، صادرکنندگان و متقاضیان ارز را در سامانه تجارت الزامی کند.

بنابراین اگر فعالیت‌های تمامی صنایع، تولیدکنندگان و نهادهای اقتصادی از ثبت اطلاعات و صدور مجوز تا مراحل ترخیص کالا و چگونگی تخصیص ارز در این سامانه درج شود، هم به معنای واقعی از وقوع مفاسد در این حوزه جلوگیری خواهد شد و هم میزان ارز تخصیصی به کالاها براساس اولویت‌ها و نیاز کشور خواهد بود و دستگاه‌های نظارتی نیز به خوبی بر روند اعمال قانون و ضوابط احاطه خواهند داشت.

بدون تردید با فعالیت مؤثر این سامانه، وزارت صمت و دولت به معنای عام از توانایی و قدرت ایستادگی مقابل مافیای دلار و ارز، رانت‌خواران و بدهکاران ارزی و حامیان آن‌ها برخوردار می‌شوند.

چهارشنبه ۲۱ خرداد ۱۴۰۴
شماره ۴۴۳۳
FARHIKHTEGANDAILY.COM
FARHIKHTEGANONLINE

مدیرمسئول:
محمدامین ایمانجانی
قائم‌مقام مدیرمسئول:
مسعود فروغی
سردبیر:
محمد زعیم‌زاده
تلفن و فکس:
(۰۲۱) ۶۲۹۹۹۴۹۵
کدپستی:
۱۱۳۵۶۳۳۸۱۶
چاپ:
چاپخانه دانشگاه آزاد اسلامی
نشانی:
خیابان حافظ، پایین‌تر از جمهوری
روبه‌روی ساختمان بورس
ساختمان فرهیختگان، طبقه سوم